

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра глобальної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
А. Д. Діброва
“06” травня 2022 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри глобальної
економіки
Протокол № 11 від “06” травня 2022 р.
Завідувач кафедри

Н. М. Вдовенко

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП _____

(О. Ю. Єрмаков)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»

Факультет економічний

Розробники: д.е.н., проф. Н. М. Вдовенко, к.е.н., доц. Сокур Л. В.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2022

1. Опис навчальної дисципліни

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>	
Освітня програма	«Економіка підприємства»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>20 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>10 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>105 год.</i>	<i>120 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>3год.</i>	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Глобальна економіка» є формування у студентів системи знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» є:

- виявлення системної сутності економічної глобалізації;
- визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- ідентифікація основних параметрів глобального розвитку;
- аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку.

Як результат вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- природу, передумови та фактори становлення глобальної економіки;
- тенденції глобалізації економічного розвитку;
- закономірності глобальної корпоративізації бізнесу та генезис глобальної економічної інтеграції;
- характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку;
- динаміку процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку;
- форми та механізми соціалізації глобальної економіки;
- механізми та інструментарій антициклічного регулювання економік у глобальній системі;
- напрями інтеграції України в глобальний економічний простір;

вміти:

- надавати характеристику сутності чинників глобалізації, форм прояву глобалізації; формулювати особливості глобальної економіки;
- аналізувати ключові глобальні проблеми економічного розвитку за допомогою цивілізаційного виміру глобальних економічних процесів;
- розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів;
- виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації;
- усвідомлювати дію конкурентних механізмів глобального ринку;
- принципи організації процесів управління міжнародною економічною діяльністю регіонів, галузей, міжгалузевих комплексів.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам

дослідження.

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Анотація робочої навчальної програми з дисципліни «Глобальна економіка»

Сьогодні процеси глобалізації у світовій економіці сприймаються й оцінюються по-різному. Диференційовано до них відносяться не тільки окремі вчені, фахівці й експерти, але й мешканці різних країн. Глобалізаційні процеси найчастіше сприймаються у розвинених країнах і викликають серйозні побоювання у світі, що розвивається. Це пов'язано з тим, що переваги глобалізації розподіляються нерівномірно. Тому, одним з основних питань, яке викликає найбільші дискусії, є визначення того, хто виявляється у вииграші від глобалізації. Сучасні глобалізаційні процеси розгортаються, насамперед, між промислово-розвиненими країнами і лише в другу чергу охоплюють країни, що розвиваються. Глобалізація зміцнює позиції першої групи країн, дає їм додаткові переваги. У той же час, розгортання процесів глобалізації у рамках сучасного міжнародного поділу праці може заморозити нинішнє положення менш розвинених країн так званої «світової периферії», що стають скоріше об'єктами, ніж суб'єктами глобалізації.

Більшість сучасних досліджень спрямована на вивчення похідних результатів процесу глобалізації, а підґрунтя, причини, проблеми та наслідки глобалізації поки що висвітлюються недостатньо, тому актуальними є дослідження проблеми економіки у глобальному середовищі.

Ступінь позитивного впливу глобалізаційних процесів на економіку окремих країн залежить від місця, що вони займають у світовій економіці.

Фактично, основну частину переваг одержують багаті країни. Несправедливий розподіл благ від глобалізації породжує загрозу конфліктів на регіональному, національному й інтернаціональному рівнях. Відбувається не конвергенція вирівнювання доходів, а скоріше їх поляризація. У процесі глобалізації країни, які швидко розвиваються, входять у коло багатих держав, а бідні країни усе більше відстають від них. Замість того, щоб знищувати, послабляти прояви нерівності, інтеграція національних економік у світову систему, навпаки, підсилює їх і робить у багатьох відношеннях більш гострими.

Процес глобалізації, найбільш активний в останні два десятиліття, приховує у собі чимало неясностей і протиріч, стає предметом гострих дискусій в академічних і ділових колах.

Annotation a detailed syllabus of courses "Globalnoï Economy"

NAS of Ukraine processes globalizatsiï in svitoviy ekonomitsi spriymayutsya th otsinyuyutsya in riznomu. Diferentsiyovano to them vidnosyatsya not tilki okremi vcheni, fahivtsi th EKSPERT, ale th meshkantsi riznih kraïn. Globalizatsiyni processes naychastishe spriymayutsya in rozvinenih kraïnah i viklikayut seryozni poboyuvannya in sviti scho rozvivaetsya. Tse pov'yazano s note scho perevagi globalizatsiï rozpodilyayutsya nerivnomirno. Moreover, one s main power, yak viklikae naybilshi diskusii, Yea viznachennya of hto viyavlyaetsya in vigrashi od globalizatsii. Suchasni globalizatsiyni processes rozgortayutsya, nasampered, mizh Promyslova-rozvinenimi kraïnami i deprivation in other Cherga ohoplyuyut kraïni scho rozvivayutsya. Globalizatsiya zmitsnyue pozitsii pershoï groupies kraïn, dae ïm dodatkovii perevagi. At the same

time, rozgortannya protsesiv globalizatsii from within Suchasna mizhnarodnogo podilu pratsi Mauger zamoroziti ninishne provisions of Mensch rozvinenih kraïn so zvanoï "svitovoï periferii" scho melts skorishe ob'ektami, nizh sub'ektami globalizatsii.

Bilshist Suchasna doslidzhen spryamovana on Studying of pohidnih rezultativ processes globalizatsii and pidruntya, the reason the problem is the naslidki globalizatsii Pokey scho visvitlyuyutsya nedostatno, that are relevant Yea doslidzhennya Problems of Economy in global seredovischi.

Stupin positive vplivu globalizatsiynih protsesiv on ekonomiku okremih kraïn deposits od mistsya scho stink zaymayut in svitoviy ekonomitsi.

Factuality, mainly Chastain perevag oderzhuyut bagati kraïni. Injustice rozpodil benefits od globalizatsii porodzhue zagrozu konfliktiv on regionalnomu, natsionalnomu th internatsionalnomu rivnyah. Vidbuvaetsya not konvergentsiya virivnyuvannya dohodiv and skorishe ih polyarizatsiya. In protsesi globalizatsii kraïni, yaki Shvydko rozvivayutsya, incoming from colo Bhagat powers and bidni kraïni truncated bilshe vidstayut od them. Zamist of dwellers znischuvati, poslablyati Show nerivnosti, integratsiya natsionalnih ekonomik in svitovu system navpaki, pidsilyue ih i have robit bagatoh vidnoshennyah bilsh GOSTR.

Process globalizatsii, naybilsh activity in ostanni two desyatylittya, prihovue in sobi Chima ambiguities i protirich, stae subject GOSTR diskusiy in akademichnih i dilovih kolah.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижн і	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Закономірності та принципи становлення й розвитку глобальної економіки													
Тема 1. Особливості становлення глобальної економіки.	1	21	2	4			15	20	2	1			17
Тема 2. Глобальні проблеми людства.	2	21	2	4			15	20	2	1			17
Тема 3. Суть і форми прояву глобалізації.	3	21	2	4			15	20	2	1			17
Тема 4. Сучасна методологія глобалістики.	4	16	2	4			10	20	2	1			17
Разом за змістовим модулем 1	79		8	16			55	80	8	4			68
Змістовий модуль 2. Сутність глобальних трансформацій суспільства.													
Тема 5. Регулятивні інститути глобальної економіки	8	18	2	4			12	16	2	1			13
Тема 6. Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки	9	18	2	4			12	16	2	1			13
Тема 7. Глобальні ринки та механізми їх функціонування	10	18	2	4			12	18	4	2			12
Тема 8. Глобальний контекст розвитку економіки України.		17	1	2			14	20	4	2			14
Разом за змістовим модулем 2	71		7	14			50	70	12	6			52
Усього годин	150		15	30			105	150	20	10			120

3. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Обсяг у
п/п		годинах
1	2	3
1.	Модуль №1. <i>Сутність глобальних трансформацій суспільства</i>	12
	Тема 1. Особливості становлення глобальної економіки. Предмет та об'єкт науки «Глобальна економіка». Передумови та засади становлення глобальної економіки. Особливості розвитку економічних систем у глобальному просторі. Міжнародний поділ праці як основа формування глобальної економіки.	4
	Тема 2. Глобальні проблеми людства. Поняття глобальних проблем. Класифікація глобальних проблем та їх зміст. Причини виникнення глобальних проблем та можливі шляхи їх вирішення. Глобальні проблеми продовольчого забезпечення населення. Глобальні фінансові кризи.	2
	Тема 3. Суть і форми прояву глобалізації. Закономірності та тенденції глобалізації. Сутність і ознаки глобалізації. Чинники глобалізації (технічні, технологічні, соціально-економічні, культурні, морально-етичні, політичні). Еволюція напрямків глобалізації. Типи глобалізації. Рівні глобалізації (світовий, окремої країни, галузевий, окремих компаній). Форми прояву глобалізації. Теоретичні підходи до глобалізації (функціональний, апологетичний, технологічний). Індекси глобалізації: економічний, соціальний, політичний, персональний, технологічний. Системи кількісного і якісного вимірювання глобалізації. Індекс глобалізації. Вимір глобалізації: економічний, соціальний, політичний, персональний, технологічний. Рейтингові системи порівняння економік окремих країн в умовах глобалізації. Індекс глобальної конкурентоспроможності. Індекс розвитку людського потенціалу. Глобальний індекс інновацій. Індекс економіки знань. Індекс конкурентоспроможності Міжнародного інституту розвитку менеджменту.	4
	Тема 4. Сучасна методологія глобалістики. Глобалістика як процес віддзеркалення специфіки еволюції глобальної економіки. Етапи становлення глобалістики. Сутність глобалістики. Основні школи, які досліджують процеси глобалізації. Поняття антиглобалістського руху. Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен. Загальні цілі антиглобалізму.	2
2.	Модуль №2. <i>Закономірності та принципи становлення й розвитку глобальної економіки</i>	8
	Тема 5. Регулятивні інститути глобальної економіки. Глобальна система економічного регулювання. Суб'єкти та об'єкти глобального управління. Становлення та принципи глобальної регулюючої системи. Характеристика глобальних регуляторних інститутів, їх сутність, мета функціонування. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. Класифікація Міжнародних організацій та їх основні характеристики. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх діяльність. Інші регулятивні інститути глобальної економіки та їх функції.	2
	Тема 6. Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки. Поняття, структура та механізм діяльності ТНК. Специфіка	2

	діяльності ТНК. Трансформація ТНК в глобальні корпорації. Стратегії забезпечення глобального конкурентного лідерства ТНК (злиття та поглинання компаній, стратегічний альянс). Екологічна практика діяльності ТНК: основні тенденції та показники.	
	<p>Тема 7. Глобальні ринки та механізми їх функціонування.</p> <p>Особливості функціонування сучасних глобальних ринків. Глобальний ринок капіталів і його сегменти. Глобальні ринки робочої сили. Глобалізація товарних ринків. Механізми функціонування глобальних ринків (глобальний попит і глобальна пропозиція, глобальна ціна, глобальна конкуренція і інфраструктура). Глобальний фінансовий ринок, його структура і функції. Особливості формування глобального попиту та пропозиції на ринках товарів. Зміст глобальної виробничої інфраструктури світової економіки та її елементи.</p>	2
	<p>Тема 8. Глобальний контекст розвитку економіки України.</p> <p>Розвиток теорії глобалізації в Україні. Глобалізаційні форми економічного розвитку. Глобальні принципи української школи фізичної економії. Сучасна українська системологія у глобальному дискурсі. Економіка України в умовах глобальної фінансової кризи. Перспективи інтеграції України у глобальну світову економічну систему. Глобалізм і національна економіка. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Стратегія розвитку України в глобалізованому світі.</p>	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	<p>Модуль 1. Сутність глобальних трансформацій суспільства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та особливості глобальної економіки. 2. Виникнення глобалістики. Сутність глобалістики. 3. Вплив глобалізації на людське життя. 4. Основні типи глобальних проблем. 5. Соціокультурний розвиток в глобальному суспільстві. 6. Передумови глобалізації. 7. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації. 8. Характеристика основних проблем глобалізації. 9. Сучасні концепції формування глобальних стратегій. 10. Функції держави в умовах глобалізації. 	5
2	<p>Модуль 2. Закономірності та принципи становлення й розвитку глобальної економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність глобальної економіки. 2. Концепції розвитку глобальної економіки. 3. Фактори глобального розвитку. 4. Глобалізація товарних ринків. 5. Глобальний ринок капіталів та його сегменти. 6. Досягнення сучасних глобальних ринків. 	5

	7. Глобальні ринки робочої сили. 8. Глобальна економіка та «філософія світового виробництва». 9. Характерні риси глобального виробництва. 10. Проблеми конкурентоспроможності України в глобальній економіці.	
--	--	--

5. Теми самостійних занять

Самостійна робота: (реферати, аналіз генетичних ситуацій з різних розділів дисципліни), теми яких визначаються і затверджуються кафедрою, студенти виконують самостійно, обов'язково консультуючись з викладачем.

Основна мета виконання самостійної роботи:

- систематизація одержаних теоретичних знань з навчальної дисципліни «Глобальна економіка», їх поглиблення і закріплення;
- розвиток навичок самостійної роботи з науковою й довідковою літературою, матеріалами періодичних видань, для набуття досвіду їх практичного використання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Модуль 1. Сутність глобальних трансформацій суспільства 1. Глобалізація - вимога часу. Ознаки глобалізації. 2. Еволюція напрямів глобалізації. 3. Глобалізація на рівні компанії. 4. Глобалізація на рівні окремої галузі. 5. Глобалізація на рівні країни. 6. Глобалізація на світовому рівні. 7. Глобалізація як історичне явище і феномен.	55
2	Модуль 2. Закономірності та принципи становлення й розвитку глобальної економіки 1. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України. 2. Головні вектори геополітичної спрямованості зовнішньоекономічних зв'язків України. 3. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України: наслідки глобальної економічної кризи. 4. Глобальні регуляторні інститути – сутність, мета функціонування. 5. Загальна оцінка ефективності глобальних регуляторних інститутів і проблеми їх реформування. 6. Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен. 7. Принципи глобальної регулюючої системи.	50

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Перелік питань контролю знань студентів

1. Суть і аспекти глобальних трансформацій (глобалізації).
2. Структуризація глобалізаційного процесу.
3. Ознаки глобалізаційного процесу.
4. Визначення глобалізації.
5. Сутність глобалістики.
6. Основні школи, які досліджують процеси глобалізації.
7. Поняття антиглобалістського руху.
8. Класифікація чинників впливу на процес глобалізації.
9. Етапи становлення глобалістики.
10. Сутність процесу інтеграції.
11. Сутність процесу лібералізації.
12. У чому полягає відмінність між об'єктивною та суб'єктивною глобалізацією?
13. Яке значення має процес глобалізації для людства?
14. Назвіть та поясніть позитивні наслідки глобалізації цих процесів?
15. Чим займається наука футурологія?
16. Що досліджував Римський клуб?
17. Визначте процеси глобалізації на макроекономічному рівні.
18. Визначте процеси глобалізації на мікроекономічному рівні.
19. Об'єкт, предмет науки глобалістики.
20. Сутність транснаціоналізації.
21. Регулятивні інститути глобальної економіки.
22. Глобальні проблеми людства.
23. Класифікація глобальних проблем.
24. Індекс глобалізації.
25. Рейтинг глобалізації країн.
26. Характеристика глобальних регуляторних інститутів, їх сутність метафункціонування.
27. Наслідки глобалізації у світі та в Україні.
28. Проблеми соціалізації та гуманізації глобального розвитку.
29. Пошук шляхів альтернативи глобалізації: в сучасних умовах.
30. Антиглобалізм як засіб впливу на процес суб'єктивної глобалізації.
31. Формування нової системи регулювання світогосподарських відносин.
32. Індекс глобальної конкурентоспроможності.
33. Індекс людського розвитку.
34. Глобальний індекс інновацій.
35. Сутність поняття «лібералізація міжнародної торгівлі».
36. Визначення глобальних ринків.
37. Класифікація глобальних ринків.
38. Глобальний світовий фінансовий ринок.
39. Характерні риси сучасного глобального світового ринку.
40. Фінансові інститути.
41. Світовий ринок капіталу та інвестицій
42. Визначення прямих іноземних інвестицій.
43. Глобальний ринок праці та механізми його функціонування.
44. Визначення міжнародної організації.
45. Класифікація Міжнародних організацій.
46. Регулятивні інститути глобальної економіки.
47. Види міжнародних корпорацій.
48. Типи ТНК.
49. Статус ТНК.
50. Індекс транснаціоналізації ТНК.

51. Сутність ТНК.
52. Сутність МНК.
53. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.
54. Глобально-універсальні організації регулювання торгівлі.
55. Галузеві та регіональні торговельні організації- регулятори.
56. Міжнародні організації зі стандартизації та сертифікації.
57. Міжнародні товарні організації.
58. Міжурядові організації з регулювання світових товарних ринків.
59. СОТ та її роль у глобальному економічному регулюванні
60. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність.

Орієнтовний зразок тестових завдань:

№ п/п	Питання	Варіанти відповідей
1	Яке з наведених визначень розкриває зміст поняття «глобалізація»:	<p>а) тривалий процес інтеграції національних економік світу з метою розв'язання глобальних проблем людства;</p> <p>б) складне явище посилення взаємозалежності економік, що виникає у зв'язку з обміном товарів і послуг та потоками капіталів;</p> <p>в) процес, завдяки якому досягнення, рішення і діяльність людей в одній частині земної кулі впливають на окремих людей і їхні спільноти в усіх частинах світу.</p>
Правильна відповідь: б		
2	Вкажіть вчених, які вперше запровадили у науковий обіг поняття «глобалізація»:	<p>а) М. Месарович;</p> <p>б) Р. Робертсон;</p> <p>в) М. Кастельс.</p>
Правильна відповідь: б		
3	Назвіть причини поглиблення глобалізаційних процесів:	<p>а) процес інтернаціоналізації, який приводить до поглиблення співробітництва між країнами та посилення їх взаємозалежності;</p> <p>б) посилення диспропорційності соціально-економічного розвитку країн та їх груп;</p> <p>в) науково-технічний прогрес.</p>
Правильна відповідь: а		
4	Якими показниками оцінюють рівень інтегрованості національної економіки у глобальну економічну систему:	<p>а) розвиток політичної системи та наявність громадянського суспільства в країні;</p> <p>б) мотивація до праці;</p> <p>в) диверсифіковані форми міжнародних розрахунків.</p>
Правильна відповідь: а		
5	Який позитивний та негативний вплив може справляти глобалізація на національну економіку:	<p>а) поширення нових інформаційних технологій;</p> <p>б) посилення нерівності розвитку країн світу;</p> <p>в) поліпшення умов праці та життя.</p>

Правильна відповідь: б

- 6 Вкажіть форми вияву формування господарської системи в рамках провідних західних держав замкненої:
- а) концентрація в постіндустріальному світі більшої частини інтелектуального і технологічного потенціалу людства;
 - б) формування в державах ефективних політичних інститутів;
 - в) зростання обсягів торгівлі між державами.

Правильна відповідь: а

- 7 Які з наведених міжнародних організацій належать до групи універсальних (А), фінансових (Б), торговельних (В) та регіональних (Г):
- а) група Світового банку;
 - б) ООН;
 - в) МВФ.

Правильна відповідь: б

- 8 Перелічіть функції ЮНКТАД (А) та ОЕСР (Б):
- а) розробка заходів з регулювання міжнародної торгівлі сировинними товарами;
 - б) сприяння розвитку економічного співробітництва між країнами, що розвиваються;
 - в) стимулювання і координування дій у сфері надання допомоги державам, що розвиваються.

Правильна відповідь: в

- 9 Визначіть, який вплив може мати глобалізація на політичну сферу:
- а) до зникнення держави як основного інституту політичного устрою;
 - б) збереження і посилення ролі держави як антикризового інституту;
 - в) формування системи глобального управління.

Правильна відповідь: в

- 10 Роль держави на сучасному етапі глобального розвитку суспільства:
- а) обов'язковим представником національних інтересів;
 - б) механізмом роз'єднання національних інтересів;
 - в) необхідним представником національних інтересів.

Правильна відповідь: а

- 11 Вкажіть, яку на Ваш погляд структуру може мати світ у майбутньому:
- а) території і регіони будуть інтегровані у глобальні економічні та політичні системи;
 - б) залишаться окремі національні і регіональні угруповання?
 - в) всі відповіді вірні.

Правильна відповідь: а

- 12 Розкрийте, якою є сучасна міжнародна політика:
- а) втілює інтереси окремих держав;
 - б) монолітною, послідовною в просторовому й часовому аспектах;

в) втілює інтереси лише окремих регіонів.

Правильна відповідь: б

13 Яку ознаку має глобальна економіка:

- а) відсутність будь-якої циклічності розвитку;
- б) коливання від піку розвитку економіки до її депресивного стану досить значні і частіші ніж раніше;
- в) глобалізація ніяк не впливає на економічний цикл.

Правильна відповідь: а

14 Як Ви вважаєте, які наслідки матиме вплив глобалізації на фінансову систему світу:

- а) капітал матиме вигляд переважно прямих іноземних інвестицій ТНК;
- б) фіктивний капітал займе визначальні позиції в економічному розвитку;
- в) перевагу надаватимуть портфельним інвестиціям.

Правильна відповідь: а

15 Обґрунтуйте, чи доцільно підприємствам, що діють на національному рівні, орієнтуватися на глобальне конкурентне середовище?

- а) так, тому, що наявні лідери на глобальному рівні є джерелом конкурентних переваг, у тому числі і на національному рівні;
- б) ні, тому що без відповідної орієнтації підприємство може бути конкурентоспроможним на внутрішньому ринку, а врахування конкурентного середовища доцільно за умови виходу на зовнішні ринки;
- в) всі відповіді невірні.

Правильна відповідь: а

16 На Вашу думку, до яких наслідків може привести економічний глобалізм:

- а) до збільшення свободи дій підприємств (корпорацій);
- б) до втрати самостійної діяльності на мікрорівні;
- в) до об'єднання мікро- та макрорівнів.

Правильна відповідь: а

17 Як глобалізація впливає на культурну сферу?:

- а) здійснює духовне збагачення особистості;
- б) відбувається нівелювання людських цінностей;
- в) здійснюється об'єднання культур.

Правильна відповідь: а

18 На Ваш погляд, глобалізація призведе до:

- а) більшої поляризації країн;
- б) вирівнювання умов економічної життєдіяльності у світовому масштабі;
- в) відсутності конкуренції.

Правильна відповідь: а

19 Які потрібно здійснити заходи, щоб успішно існувати у світовій глобальній системі, нації

- а) переглянути свої традиційні цінності для їх максимального узгодження із загальноприйнятими;

потрібно:

б) намагатися захистити свої основні цінності;
в) адаптувати другорядні цінності до загально прийнятих.

Правильна відповідь: а

20 Як на Вашу думку, розвиток глобальних мас-медіа:

а) деформує принципи суспільної демократії;
б) сприятиме демократизації суспільств;
в) всі відповіді невірні.

Правильна відповідь: б

21 Глобальна інформатизація може мати наслідки:

а) розширення свободи самовиразу особистості;
б) зростання небезпеки для особистості;
в) удосконалення механізмів соціалізації глобальної економіки.

Правильна відповідь: б

22 Зазначте, глобальні засоби масової інформації:

а) збільшують можливість одержання об'єктивної інформації;
б) сприяють маніпуляціям свідомістю людей;
в) виявляють проблеми розвитку міжнародного бізнесу.

Правильна відповідь: а

23 Вкажіть, які з перерахованих проблем глобальної економіки мають важливе теоретичне і практичне значення у період трансформації суспільства постсоціалістичних країн:

а) розвиток ефективної податкової політики;
б) пошук оптимального співвідношення різноманітних форм організаційно-правових форм господарювання;
в) здійснення демократичної глобалізації.

Правильна відповідь: в

24 Які позитивні наслідки глобалізації Ви можете виділити з числа наведених нижче положень завдяки глобалізації:

а) відкриваються нові можливості забезпечення високої продуктивності праці;
б) розширюється можливості для технічного переозброєння виробництва на базі новітніх технологій;
в) забезпечується розвиток сучасних швидкодіючих систем комунікацій і засобів зв'язку.

Правильна відповідь: а

25 Оберіть об'єктивні причини вибору багатовекторності зовнішньоекономічних зв'язків України:

а) наявність і певна структура експортного потенціалу; потреби країни поточні і перспективні;
б) наявність відповідних виробничих ресурсів; рівень техніки і застосовуваних технологій;
в) рівень розвитку ринкових відносин.

Правильна відповідь: б

26 Вкажіть чинники, які покладено в основу глобально інтегрованої регулюючої системи:

а) вступ розвинутих країн до СОТ, забезпечення економічної безпеки, вирішення проблем демографічного кризи слаборозвинутих країн;

б) інформація, міжнародні комунікації, гуманітарний капітал, вільний рух основних факторів виробництва;
в) екологічна та економічна безпека, інформаційні технології, залежність країн від глобалізації.

Правильна відповідь: а

27 Виберіть основні концепції, що полягли в основу глобалізації та виокремили ряд її напрямів:

а) концепція «межі зростання»; концепція «розвитку центр-периферія»; концепція «сталого розвитку»; концепція «універсального еволюціонізму»;
б) концепція «глобальної рівності»; концепція «мітозу біосфер»; концепція «контрольованого глобального розвитку»; концепція «системного комплексного дослідження» ;
в) всі відповіді є вірні.

Правильна відповідь: в

28 До організаційної структури мегарівня регулювання можна віднести:

а) управляючі механізми ТНК чи МНК; наднаціональні органи влади; місцеві ініціативи;
б) урядові та неурядові організації;
в) інтеграційні об'єднання.

Правильна відповідь: а

29 Формування глобальної стратегії відбувається на підставі:

а) концепції багатополярного світу;
б) концепції уніполярного світу;
в) концепції «сталого розвитку».

Правильна відповідь: в

30 До показників, що визначають ступень інтегрованості економік різних держав у глобальну економіку можна віднести:

а) співвідношення зовнішньоторгового обороту і ВВП;
б) прямі іноземні інвестиції, які спрямовуються в країну і з країни, та портфельні інвестиції;
в) потік платежів роялті в країну та з країни, що пов'язані з переданням технологій.

Правильна відповідь: б

31 Еволюція сучасного економічного глобалізму починається з:

а) з 21 століття;
б) з виокремлення напрямів глобалізації;
в) з 20 століття.

Правильна відповідь: а

32 Вкажіть головні показники глобалізації на світовому рівні є:

а) економічний взаємозв'язок між країнами, який відбивається на зустрічних потоках товарів, послуг, капіталу та ноу-хау;
б) ступінь взаємозв'язку економіки кожної країни зі світовою економікою в цілому;
в) пропорції прибутків, що стримали конкуруючі компанії окремої країни у всіх

головних регіонах світу.

Правильна відповідь: б

33 Сучасними концепціями економічного глобалізму є:

- а) концепція сталого розвитку; екологічна концепція; концепція базована на системному комплексному підході до дослідження і прогнозування процесів економічної глобалізації; концепція межі зростання;
- б) концепція «глобальної рівності»; взаємозв'язку соціально-економічних і екологічних процесів розвитку; концепція базована на системному комплексному підході до дослідження і прогнозування процесів економічної глобалізації;
- в) концепція «глобальної рівності»; взаємозв'язку соціально-економічних і демографічних процесів розвитку; концепція мітозу біосфери; концепція межі зростання.

Правильна відповідь: б

34 В новій глобальній системі регулювання торгівлі слід розвивати ті її елементи, які спрямовані на:

- а) прискорення розвитку та темпу інновацій у країнах, що перебувають на більш низькому рівні;
- б) розвиток депресивних територій;
- в) прискорення економічного розвитку, що перебувають на більш низькому рівні.

Правильна відповідь: в

35 В основі глобальної стратегії лежить класичний геополітичний принцип, а саме:

- а) географічне середовище - держава - зовнішня політика, як система поглядів на можливість використання просторових чинників міжнародних відносин в інтересах забезпечення національної безпеки;
- б) чим краще географічно розташована країна, тим більше вона залучена до процесу глобалізації і більше отримує вигоди від нього;
- в) всесвітня кооперація - держава - регіон, що на підставі розповсюдження інформації дає можливість забезпечити сталий розвиток, збільшити співробітництво між країнами та зменшити різницю між багатими та бідними країнами.

Правильна відповідь: а

36 Основними показниками глобалізації на рівні окремої галузі є:

- а) рівень взаємозв'язку конкурентоспроможності компанії всередині галузі в даній країні з її конкурентоспроможністю в іншій країні;
- б) співвідношення обсягів зустрічної торгівлі усередині галузі з обсягом світового виробництва;
- в) співвідношення зустрічних інвестицій з

усім інвестованим у цю галузь капіталом.

Правильна відповідь: а

- 37 Виникнення глобальних проблем пов'язано з:
- а) обмеженістю ресурсів, перенаселенням планети, порушенням екологічної рівноваги, інтернаціоналізацією;
 - б) різноманітністю країн;
 - в) конкретною сферою життєдіяльності суспільства, із соціально-економічним становищем.

Правильна відповідь: а

- 38 Глобалізація означає:
- а) галузь економічної науки, яка займається ключовими планетарними проблемами сучасної і майбутньої людської цивілізації;
 - б) тісну взаємодію і поєднання економічних, політичних, соціальних, правових, інформаційних, культурних та інших трансакцій на світових теренах;
 - в) поширення безпосередніх і опосередкованих зв'язків між суб'єктами економічної діяльності всіх країн світу.

Правильна відповідь: б

- 39 Виберіть головні показники глобалізації на рівні окремої країни:
- а) ступінь взаємозв'язку економіки країни зі світовою економікою в цілому;
 - б) рівень взаємозв'язку конкурентоспроможності компаній в даній країні з їх конкурентоспроможністю в іншій країні;
 - в) співвідношення обсягів зустрічної торгівлі з обсягом світового виробництва.

Правильна відповідь: а

- 40 Як Ви вважаєте, основними показниками глобалізації на рівні компанії є:
- а) міжнародне розосередження надходжень від продажів та основних активів;
 - б) внутрішньофірмова торгівля напівфабрикатами, заготовками, готовою продукцією; внутрішньофірмові потоки технологій;
 - в) всі відповіді є вірні.

Правильна відповідь: в

- 41 На глобальне переміщення виробничого потенціалу впливає:
- а) зростаюча мобільність капіталу, кредитування країн третього світу;
 - б) зусилля багатонаціональних інститутів;
 - в) кредитування розвинутих країн.

Правильна відповідь: а

- 42 Процес глобалізації, що активно розвивається на рубежі ХХ-ХХІ століть, означає:
- а) вищий ступінь інтернаціоналізації суспільного життя;
 - б) залучення країн усього світу у відкриту систему економічних, політичних та

культурних зв'язків на основі інноваційних, комунікативних технологій;
в) взаємодія країн світу до системи економічних зв'язків на основі інформаційних технологій.

Правильна відповідь: а

43 Вкажіть, що не передбачає небезпеку для країн із слабкою економікою від глобалізації:

а) діяльність монополістичного транснаціонального фінансового капіталу;
б) загострення конкуренції на міжнародних ринках;
в) посилення зовнішнього впливу на національну культуру та поступове розмивання духовних цінностей окремих народів.

Правильна відповідь: в

44 На Вашу думку, цивілізаційна глобалізація має зводитися до:

а) взаємозбагачення соціально-економічного життя всіх народів;
б) підкорення соціокультурних цінностей одних країн іншим на підґрунті інтеграції;
в) взаємодія у духовно-культурному плані всіх країн.

Правильна відповідь: б

45 Як впливає глобалізація світогосподарських зв'язків на економіку слаборозвинутих країн:

а) незначно;
б) позитивно;
в) негативно.

Правильна відповідь: б

46 При наявності суперечності між світовим економічним розвитком і соціальним прогресом людства виникають:

а) об'єктивні умови щодо перетворення глобалізації на її негативну реальність, що веде до появи нових глобальних проблем;
б) процеси унеможливлення реакційної політики окремих держав;
в) симптоми оздоровлення процесу суспільного відтворення, як окремих країн, так і людства в цілому.

Правильна відповідь: в

47 Як називають основний шлях вирішення глобальних проблем світу:

а) демілітаризація економіки, конверсія;
б) запровадження енергозберігаючих технологій;
в) усунення злочинності, голоду, неграмотності людей.

Правильна відповідь: а

48 Вкажіть, чим характеризуються глобальні проблеми:

а) спільністю і взаємозалежністю політичних, соціальних, економічних, науково-технічних та інших аспектів розвитку окремих країн;
б) інтернаціоналізацією виробничих процесів, які вимагають значних фінансових і матеріальних ресурсів;

в) зв'язками та відносинами між державами й соціальними системами, суспільством у загальнопланетарному масштабі, які зачіпають життєві інтереси народів усіх країн і можуть бути розв'язані шляхом їх взаємодії.

Правильна відповідь: а

49 За напрямками діяльності та об'єктами регулювання економічні міжнародні організації можна поділити на:

- а) організації, призначені для вирішення комплексних політичних, економічних, соціальних і екологічних проблем;
- б) організації, які регулюють світові фінансові ринки і міжнародні валютно-фінансові відносини;
- в) організації, що регулюють товарні ринки і міжнародні торговельні відносини.

Правильна відповідь: б

50 Одним із важливіших показників, що характеризує стан розповсюдження процесів економічної глобалізації, вплив її на країни та ступінь участі країн у процесах глобалізації є:

- а) економічна інтеграція;
- б) рейтинг участі країн у міжнародній політиці;
- в) рейтинг глобалізації.

Правильна відповідь: в

8. Методи навчання.

При вивченні дисципліни використовуються методи інтерактивного навчання (розбір конкретних ситуацій методом case - study, рольові та ділові ігри, робота у малих групах, тренувальні завдання, практичні вправи, тести та т.п.).

Для досягнення поставленої мети вивчення дисципліни також використовуються наступні методи: історичний – при узагальненні поглядів представників різних наукових шкіл ; абстрактно-логічний – при постановці мети і завдань дослідження, розробці наукової гіпотези курсової роботи; монографічний – при вивченні літературних джерел, законодавчих чи інших нормативно-правових актів; структурно-функціональний – для аналізу змін, що відбуваються в управлінні сільським господарством країни при здійсненні аграрної реформи; логіко-семантичний – при уточненні й систематизації структурних елементів механізму стратегічного управління сільським господарством із врахуванням об'єктивних закономірностей та специфічних особливостей розвитку галузі; економіко-статистичний – для аналізу основних техніко-економічних показників сучасного стану сільськогосподарського виробництва в Україні; графічний і табличний методи – для побудови графіків і діаграм та таблиць.

9. Форми контролю.

Поточний контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять і перевірки самостійно виконаних студентами завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

До основних завдань поточного контролю належать:

- оцінювання поточних результатів самостійної роботи студентів щодо освоєння програмного матеріалу дисципліни;
- отримання студентами уявлень про свої здібності, рівень засвоєння навчального матеріалу дисципліни та необхідність внесення оперативних змін у подальшу самостійну роботу;
- надання викладачеві можливості впливати на хід самостійної роботи студентів й визначати необхідність і напрями вдосконалення навчального процесу.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 25.09.2019 р. протокол № 2 з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Глобальна економіка. Робочий зошит для виконання індивідуальних завдань.
2. Електронний навчальний курс Глобальна економіка - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=429>

12. Рекомендована література

Основна і додаткова література (Модуль № 1 та № 2)

Основна

1. Глобальна економіка: Навчальний посібник. / Н.М.Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко (2-ге перевидання) К. : Кондор Видавництво, 2018. 320 с.
2. Глобальна економіка / Словник-довідник / Н.М.Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, Л.М. Сокол. К., 2017. 169 с.
3. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. посіб./ П.П. Мазурок, Б.М. Одягайло, В.В. Кулішов, О.М. Сазонец. Львів: Магнолія 2016. 208 с.
4. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів V курсу денної форми навчання спеціальності «Міжнародна економіка». /Відп. за випуск О.В. Воронова. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. 84 с.
5. Глобальна економіка: підручник/ І.О. Бочан, І.Р. Михасюк. К. : Знання, 2017. 404с.
6. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін: навч. посіб. К. : Знання, 2015. 431 с.
7. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: навч. посіб. / Т.В. Кальченко; ДВНЗ Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. К. : КНЕУ, 2016. 364 с.
8. Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальна економіка» для студентів усіх спеціальностей всіх форм навчання/ укл. Н.О. Степаненко, В.О. Степаненко. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 62 с.

Допоміжна

9. Національна економіка: навчальний посібник / Н.І. Бережна, М.С. Бріль, Л.В. Єфремова та ін.; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента В.М. Філатова. Х. : Вид. ХНЕУ, 2016. 200 с.
10. Глобальна економіка ХХІ століття: людський вимір: монографія/ за заг. ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. К. : КНЕУ, 2018. 421 с.
11. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму: Монографія. К. : КНЕУ, 2015. 360 с.
12. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г.Білорус, Д.Г.Лук'яненко та ін.; керівник авт. кол. і наук. ред. О.Г.Білорус. К.: КНЕУ, 2017. 734 с.
13. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір / О. О. Любіцева, В. К. Бабарицька, Б. П. Яценко та ін. К. : Київський університет, 2016. 160 с.
14. Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір / Б. П. Яценко, В. К. Кіптенко, В. В. Смаль та ін.; за ред. В. К. Кіптенка, Б. П. Яценка. К. : Київський університет, 2015. 255 с.
15. Куцик П.О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія / П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Башнянин. Львів: ЛКА, 2015. 594 с.

13. Інформаційні ресурси

1. www.eur-lex.europa.eu
2. <http://rada.gov.ua/>
3. <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. <http://minagro.gov.ua/>
5. <http://www.dazru.gov.ua/terra/control/uk/index>
6. <http://wto.org/>
7. http://www.fao.org/index_en.htm
8. <http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome>
9. www.eatip.eu
10. www.plantetp.org
11. www.ibec.ie
12. www.ec.europa.eu
13. www.etp.ciaa.eu